

forsvandt; thi vilde man forsøge at føre dem tilbage til deres mulige Udgangspunkt, vilde de ikke mere være, hvad de nu ere, og den store Betydning, de nu have, vilde forsvinde. Man-maa dog erindre en Giendommelighed, der i saa Henseende er tilstede hos os. Jeg tror ikke, at der er noget Land i Europa, der i den Henseende kan stilles lige med os i Henseende til Udvilling af Sparekassainstitutionen, og hvorfra kommer det? Det kommer af Særegenigheden ved vore Landforhold i det Hele. Landbefolkningen har havt det Ønske og for en stor Del sat det Ønske igjennem at kunne mer eller mindre bestyre sine Penge selv paa en Maade, den er istand til at kunne overse, og at bestyre sine Prioritetslaan eller korte Laan mellem Mand og Mand, og dertil anvende det Dverksud, Landbruget giver. Det er ganske vist, at der derved er draget betydelige Midler bort fra Industrien, som ere komne Landbruget tilgode; men jeg ser ikke rettere, end at i et Land som vort, hvor Landbruget er Hovederhvervet, er det ganske naturligt, og vi bør navnlig ikke i denne Forsamling gjøre Noget til at ændre det og føre det tilbage eller ind i nogen anden Rønge. Naar jeg imidlertid har sagt, at der vistnok var visse Bestemmelser, som burde blive Gjenstand for Lovgivning og vilde gjøre Gavn som faste Lovregler, tænker jeg paa det Samme, som er kommet frem fra flere forskellige Medlemmer, det er nemlig Kontrol. Det er der vist ikke delte Meninger om, at, kunde man faae vedtaget Regler for en Kontrol, der afgav betryggende Sikkerhed, i forskellige Retninger forøvrigt, vilde det være heldigt; men her møder der allerede den Vanskelighed, at Gjennemførelsen af Kontrol med Bestyrelserne af disse Pengeinstitutter ikke bør indskrænkes hertil, men burde omfatte ethvert Pengeinstitut i Landet. Thi dersom man holdt sig borte fra at gribe ind i Bestyrelsen og ikke gav Regler for Bestyrelsen af Pengeinstitutter, ser jeg ingen Grund, hvorfor ikke Kontrolregler skulde kunne være gjældende for samtlige Pengeinstitutter, saavel Sparekasser som Banker, Regler, der fastsatte Bestyrelsens Ansvar, Revisionsbestemmelser og Saadant, under hvilken Form man nu vilde træffe dem. Jeg ser ikke, hvorfor de ikke skulde kunne udvides til Banker saavel som til Sparekasser. Derimod er jeg enig i, at det er meget lettere at give Lovregler for Bestyrelsen af Sparekasser end for Bestyrelsen af Bankmidler. Bankerne have jo forsaavidt et langt mere ufravigeligt Kras paa fuld Frihed i Anbringelsen af deres Midler end Sparekasserne ville kunne gjøre Fordring paa, saa at det ganske vist vil være umuligt at give Lovregler for Bestyrelsen af Bankerne; men naar man indskrænker sig til en blot Kontrol, ser jeg ikke, ialtsald ikke for Dieblisset, hvorfor man ikke lige saa let kunde lade disse Kontrolbestemmelser gjælde for Bankinstitutter som for Sparekasser. Ja, jeg vil end-

ogsaa sige, at det forekommer mig at ville være lettere for hines Bedkommende, thi man bør erindre, at Sparekasserne jo i Reglen have en frivillig Bestyrelse. Det er ulønnet Arbejde, der udføres, og gjør man det i nogen høi Grad besværet af kontrollerende Bestemmelser, er det jo muligt, at der ikke længere vil være den Beredvillighed til at paatage sig det Arbejde, som hidtil har fundet Sted. Altsaa forsaavidt kunde det have sin større Vanskelighed at gennemføre Kontrolbestemmelser overfor Sparekassernes Bestyrelse end overfor Bankernes Bestyrelse, der jo dog vistnok altid er lønnende og det vistnok endog rigeligt. I det jeg altsaa gaar ud fra, at det maatte være muligt at give kontrollerende Bestemmelser for Ansvar, Regnskabs Afslæggelse, for Revision o. s. v., ser jeg ogsaa ganske vist, at man under Forsøget paa at udarbejde disse kan komme til at støde paa mange Vanskeligheder, og navnlig da paa den Vanskelighed at finde en Kontrol, der er sammensat saaledes, at den kan give Garanti for Upartiskhed i det store Stridsspørgsmaal i Bank kontra Sparekasse. For Dieblisset staar det Spørgsmaal jo saaledes paa Dagsordenen, at det maaste kunne være vanskeligt at finde en Kontrol, der i alt Fald kunde være fritagen for Mistanke om Partiskhed i saa Henseende. Men kan det ske, skulde jeg, som sagt, være villig til at medvirke til saadanne Bestemmelseres Gjennemførelse. Forøvrigt kommer man vistnok tilbage til, at der gives ingen bedre Kontrol end fuldstændig Offentlighed. Bli- ver denne gennemført, tror jeg ikke, at man med den Udvilling, vort Folk har, behøver at frygte synderlig mere. Der vil da altid være Dine, der ere tilstræffelig opladte til at se med, saa at, hvis det kunde gennemføres, var det allerede en temmelig betydelig kontrollerende Bestemmelse. Det er dermed givet, at Alt, hvad der staar i § 2, er jeg ikke istand til at kunne give min Stemme, thi Alt, hvad der indeholdes i Lovforslagets § 2 er saadanne Regler, der direkte gribe ind i Bestyrelserne af disse Pengeinstitutter. Der kan jo der være i høi Grad delte Meninger om, hvorvidt Et eller Andet er rigtigt; hvad der kan gjælde og være berettiget under nogle Forhold, kan ikke være det under andre; Regler, som ville være paa deres Blads ved een Sparekasse, ville ikke være det ved en anden, og jeg er vis paa, at jeg vilde kunne tage Ordet for forskellige Bestemmelser her, som jeg vilde ønske at kunne gennemføre i Bestyrelsen for en Sparekasse, men som fra anden Side vilde møde meget bestemt Modstand. Jeg kunde saaledes være tilbøielig til at slutte mig til, hvad det ærede Medlem for Sørg Amts 4de Valgkreds gjorde gjældende, at det vilde være en væsentlig Hjælp for Prioritetsforholdene her i Landet, om det blev gennemført som en almindelig Foranstaltning, at enhver Prioritet var